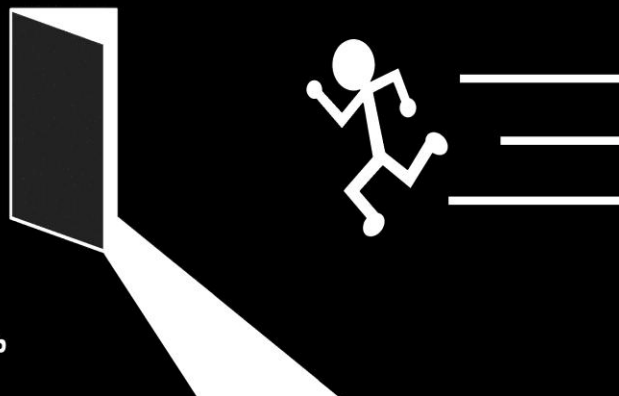

IDEŠ DALJE!

Skup etnologa i kulturnih antropologa
diplomiranih 2011./2012.

9.—10. studenoga 2012.
Zadar (Novi kampus)

Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju—Zadar
Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju—Zagreb
Hrvatsko etnološko društvo

p r o g r a m

Petak, 9. studenoga 2012.

dolazak sudionika iz Zagreba u Zadar u večernjim satima
(predviđena večera za sudionike iz Zagreba)

Subota, 10. studenoga 2012.

(Novi kampus, Ul. dr. Franje Tuđmana 24i, dvorana 125)

9.00 Otvaranje skupa

Snježana Zorić, pročelnica Odjela za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilišta u Zadru
Zoran Čiča, predsjednik Hrvatskoga etnološkog društva

I. SESIJA

9.10 Nina Vigan (Zadar):

Što je etnografski film i kako ga snimiti?

9.30 Željka Vučković (Zagreb):

Rodna zagledavanja: ženski pristup filmu na primjeru Kathryn Bigelow i Sofije Coppole

9.50 Marta Majnarić (Zagreb):

Žene s kojima se igramo: prikaz ženskih likova u videoigrama te percepcija žena koje igraju videoigre

10.10 rasprava

10.30 – 11.00 stanka

II. SESIJA

- 11.00 Hrvoje Marinković-Kušić (Zagreb):
Aspekti duhovnosti i svetačka obilježja u percepcijama djelovanja i lika zagrebačkoga iscjelitelja Josipa Grbavca Brace
- 11.20 Velimir Bugarin (Zadar):
Misionarska djelatnost na području DR Kongo

11.40 rasprava

12.00 – 15.00 stanka za ručak

III. SESIJA

- 15.00 Jelka Vukobratović (Zagreb):
Ojkanje u plitvičkoj regiji u kontekstu UNESCO-vih lista, etničkih prijevora i turističkih perspektiva
- 15.20 Jasna Lovrec (Zadar) :
Lokalni gornjomeđimurski identitet u kontekstu globalizacijskih procesa: vinarstvo i mlinarstvo u pograničnom prostoru
- 15.40 Bojana Poljaković (Zagreb):
Tradicijska prehrana bačkih Hrvata Bunjevaca

16.00 rasprava

16.20 – 16.40 stanka

IV. SESIJA

- 16.40 Ivica Filipović (Zagreb):
Humoreskne predodžbe u kontekstu mediteranizma i vicevi o Dalmatincima
- 17.00 Marija Plenković (Zadar):
Povratne migracije na otok Hvar: transnacionalnost i identitet hvarskih povratnika
- 17.20 Mirna Ratkajec (Zagreb)
Vinodolsko zidarstvo i klesarstvo krajem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća

17.40 – 18.00 rasprava i zatvaranje skupa

Velimir Bugarin (Zadar)

velibugarin@net.hr

Misionarska djelatnost na području DR Kongo

Tema mojega diplomskog rada bila je misionarska djelatnost na području DR Kongo i Ruande od 1990. do 2010. godine. Bilo je važno prikazati do koje je mjere misionarsko djelovanje uvjetovano ne samo vjerskom nego i političkom, ekonomskom i kulturnom situacijom. Težište je na prikazu rada hrvatskih misionara iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Temeljno je pitanje, u metodološkom smislu, o odnosu misionara i antropologa (etnologa) te koliko je moguć neovisan rad svakog od njih u svom području djelovanja a koliko je moguća interakcija na terenu i u djelovanju, bilo da je riječ o primjeni misionarskih podataka za antropološku interpretaciju, bilo da se antropološka (etnološka ili općenito kulturološka) znanja koriste za uspješno misijsko djelovanje i skupljanje podataka, te koliko se međusobno prožimaju ili primjenjuju.

Diplomski rad konstruiran je u pet temeljnih dijelova. Prvi dio prikazuje metode koje sam koristio prilikom pisanja ovog rada te samu njegovu svrhu. U drugom dijelu prikazao sam kako globalne promjene utječu na transformaciju tradicionalnih društava na području Afrike. Također sam prikazao političke prilike na primjeru genocida u Ruandi i ratova u DR Kongu. Posljedica tih sukoba veliki je dio raseljenih, siromašnih i djece bez roditelja. U životima mnogih od njih imali su utjecaje misionari. Da bi razumjeli njihovu djelatnost nužno je poznavati društvene prilike. Treći dio odnosi se na ekonomske i socijalne aspekte misionarske djelatnosti. Četvrti dio govori o nastanku Afričkih Neovisnih Crkava kao posljedici kolonijalne vladavine na području Afrike. Peti dio govori o odnosu misionara i antropologije, odnosno mogu li misionari, samim tim što žive dugi niz godina među pripadnicima tradicionalnih zajednica, doprinijeti bilježenju domorodačke kulture ili pak mijenjanju mišljenja.

Ivica Filipović (Zagreb)

ivicafilipov@gmail.com

Humoreskne predodžbe u kontekstu mediteranizma i vicevi o Dalmatincima

U diplomskom radu o humoresknim predodžbama u kontekstu mediteranizma i vicevima o Dalmatincima govori se o pojmovima stereotipa, viceva, imaginativne geografije i mediteranizma. Rad je prošireno istraživanje seminarskog rada o predodžbama o Mediteranu i Dalmatincima u učeničkom domu „Tin Ujević“ u Zagrebu za potrebe kolegija Kulture Sredozemlja Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Rad je revidiran pitanjem na koji način predodžba učenika i studenata o Mediteranu korenspondira sa stereotipima u vicevima o Dalmatincima, ali i s rezultatima sličnih istraživanja u Hrvatskoj i svijetu. Uočene pojave promatrane su u kontekstu mediteranizma, koji se u Hrvatskoj oblikuje na regionalnoj razini. Vicevima o Dalmatincima pristupano je u okviru etničkog humora te su posebno analizirani s ciljem boljeg uvida u podlogu stvaranja imaginarija o Dalmatincima, jer su u njima sadržani osnovni regionalni stereotipi. Komičan sadržaj humoresknih predodžbi može imati važnu ulogu u identifikacijskim strategijama, konstrukciji regionalnog identiteta zasnovanog na stereotipima najčešće subjektivnih obilježja, ali povezanih s ekološkim faktorima. Vremenom je oblikovan humoreskni imaginarij dalmatinske ili šire mediteranske zajednice u kojem vicevi služe kao prenositelji

raznih koncepcija Mediterana, političkih, kulturnih, geografskih itd., kojima se opravdava racionalizacija stereotipa o lijenosti na regionalnoj razini. Humoreskne predodžbe o Dalmatincima sadržane u vicevima, odraz su identifikacijskih strategija kontinentalne politike koja iskorištava ekonomske, ekološke, povijesne prednosti života na Mediteranu kao podlogu za umanjivanje produktivnosti njenih stanovnika u medijima ili svakodnevnom govoru. Ti stereotipi služe za racionalizaciju vlastite kontinentalne i regionalne superiornosti u kojemu očuđenje drugoga omogućuje preokretanje idealnog života na Mediteranu naglavce. Dakle, mediteranizam, kao diskurs i kao ideološki mehanizam kontinentalne politike, možemo promatrati i na razini etnografije svakodnevice, sadržane u vicevima.

Jasna Lovrec (Zadar)

j.lovrec@gmail.com

Lokalni gornjomeđimurski identitet u kontekstu globalizacijskih procesa: vinarstvo i mlinarstvo u pograničnom prostoru

U diplomskom radu cilj mi je bio odrediti značenje lokalnog identiteta za Gornje Međimurje i pogranično područje Slovenije – Prlekije i Slovenske Štajerske. U promišljanjima o lokalnim identitetima nastojala sam istaknuti način života stanovnika i njihovo privređivanje, iz kojih izvire najvažniji simboli kulturnih identiteta suvremenih Međimurki i Međimuraca. Vinarstvo je njihova gospodarska grana i nekad i danas. Lokalno stanovništvo bavilo se i mlinarstvom, no ono danas nije razvijeno kao vinarstvo. Obnovljeni pojedini stari mlinovi istodobno nas podsjećaju na drevnu i nedavnu prošlost, predstavljajući zanimljiv sadržaj i nadopunu suvremenom vinogradarstvu, vinarstvu i vinskim cestama. Ni vinarstvo ni mlinarstvo nisu otporni na globalizacijske procese – prilagođavaju im se, ali i odupiru. Razvoj ruralnog turizma mogao bi potaknuti obnovu odabranih preindustrijskih simbola identiteta.

Zamrlo obrtničko mlinarstvo upozorava na negativne globalizacijske procese koji teže unificiranju proizvoda, brzoj zaradi i isključivo industrijskoj proizvodnji. Iako i identitet i njegove granice određuje politika, njihovi nosioci identiteta kroz doticanja i prožimanja sa susjedima postaju svjesniji sebe i drugih, dijeleći nerijetko i zajedničke kulturne elemente. Dijeliti, sličiti i razlikovati se – ključne su riječi u ovom radu. Budući da sam i osobno sudionica istraživanja lokalne zajednice, često sam se susretala sa stanovnicima pograničnih slovenskih naselja koji Međimurce opisuju na isti način na koji Međimurci opisuju njih. Povijesno-političke okolnosti i geografsko podneblje stvorili su preduvjete za razvoj sličnih kultura, no ipak s uočljivim razlikama koje treba poštivati. Globalizacijski procesi utječu na promjenu identiteta te na njihovu mnogostrukost i slojevitost, što je posebice značajka suvremenih identiteta. Upoznavanje drugih pomaže nam u osvještavanju vlastitih identiteta. Mjesta ispreplitanja različitih kulturnih utjecaja i nejasnih kulturnih granica identiteta zanimljiva su područja za istraživanje odnosa između regionalnih kultura. Takvo je i pogranično područje Slovenije i Gornjeg Međimurja. Uočila sam da kulturni identitet nadilazi granice pojedine etničke grupe. U svakodnevici nije potrebno strogo kulturno razgraničavati ta područja, jer je to dodatna prilika za međunarodnu suradnju i očuvanje slične kulturne baštine. Prema novom programu kulture EU-a Creative Europe 2014.-2020., u budućnosti bi se trebao bolje iskoristiti potencijal kulture za regionalni razvoj i obrnuto. Kruh i vino, mlinarstvo i vinarstvo civilizacijske su tekovine koje prate civilizacijski razvoj još od antičkog doba. O njihovoj kvaliteti ovisi i kvaliteta ljudskog življenja. Istražila sam ih lokalno i dijelom pogranično regionalno u kontekstu globalizacijskih procesa. Budući da je suvremenost sve više prisutna oko opstojnosti i uvažavanja različitosti te prevladavanja unificiranosti, i stanovništvo Gornjeg Međimurja moglo bi prosperirati zahvaljujući sve izraženijim procesima pozitivne globalizacije.

Marta Majnarić (Zagreb)
frogarty@gmail.com

Žene s kojima se igramo: prikaz ženskih likova u videoigrama te percepcija žena koje igraju videoigre

Rad pristupa trima kulturno-antropološkim temama. Prvi dio tematizira u širem smislu etnografije interneta, a u užem smislu načine i metode kojima autorica pristupa proučavanju videoigara. U terenskom istraživanju videoigara autorica ističe problem distinkcije interaktivnosti shvaćene kroz Althusserov pojam interpelacije, koji predstavlja problem pri lokaciji etnografskog subjekta. Drugi dio rada orijentiran je na analizu dviju videoigara: Tomb Raider i Mass Effect. U objema igrama nositeljice radnje ženski su likovi koji predstavljaju krajnje modele u konstrukciji virtualne ženstvenosti. Kroz igru Tomb Raider autorica također predstavlja problem interpretacije mnogobrojnih tekstova koji u konačnici stvaraju Strokesovu semiotičku buku. Treći dio rada promatra iskustva žena koje igraju videoigre. Videoigre se proizvode za bijelog heteroseksualnog muškarca, čime žene (kao i svi ostali „odmetnici“ od ovog pravila) trpe određenu stigmatizaciju i verbalno zlostavljanje koje uključuje prijetnje smrću i prijetnje silovanjem. U takvoj klimi javlja se kultura otpora od strane žena. Otpor muškoj privilegiji u igranju videoigara nailazi i na negaciju manjeg dijela žena u čemu autorica prepoznaje perpetuiranje sukoba između feministica druge i treće generacije. Za kraj bitno je napomenuti autoričinu trostruku poziciju u ovom radu kao: antropologinje, strastvene igračice video igara te djelatnice u video industriji.

Hrvoje Marinković-Kušić (Zagreb)
hmarinko@net.hr

Aspekti duhovnosti i svetačka obilježja u percepcijama djelovanja i lika zagrebačkoga iscjelitelja Josipa Grbavca Brace

Josip Grbavac Braco poznati je zagrebački iscjelitelj koji svakodnevno okuplja mnoštvo svojih štovatelja na adresi Srebrnjak 1. Percepcije njegova djelovanja i lika među onima koji ga posjećuju smještaju ga u okvir duhovnosti i izvaninstitucionalne pobožnosti. Naime, vjerovanja, stavovi i prakse njegovih štovatelja pokazuju kako se Braci i njegovom djelovanju pripisuju značajke svojstvene svecima: od pomaganja u najraznovrsnijim životnim potrebama, preko uzoritosti u odnosu na dominantne sociokulturne vrijednosti, do posredništva između ljudi i Boga. Osim ovih, u Bracinu se djelovanju prepoznaju i neki drugi aspekti koji ga svrstavaju u red nekanoniziranih ili tzv. pučkih svetaca.

Temeljna je značajka Bracina djelovanja iscjeliteljstvo. Iscjeliteljstvo u suvremenoj duhovnosti, poglavito u okviru pokreta *new age* ima središnje mjesto, stoga ću Bracino djelovanje promotriti i u tom kontekstu.

Rad se temelji na podacima dobivenima tijekom višekratnog i dvovrsnog istraživanja na Srebrnjaku, o čemu će u izlaganju također biti riječi. Izlaganje ću zaključiti prijedlogom smjernica za buduća istraživanja ove i srodnih tema.

Marija Plenković (Zadar)
marijaplenkovi@gmail.com

Povratne migracije na otok Hvar: transnacionalnost i identitet hvarskih povratnika

Tema rada su transnacionalne prakse i identitet na primjerima povratnika na otok Hvar. Tri su ključna pojma oko kojih se usmjerava istraživanje *povratna migracija*, *transnacionalizam* i *identitet*. Povratak se promatra kao jedna faza u migracijskom procesu, koja nije ni jednosmjerna ni konačna, a uključuje planiranje, posjete i zamišljanje povratka te kasniju prilagodbu, a ne samo fizički čin preseljenja. Kroz rad se ilustrira kakve sve transnacionalne prakse ljudi održavaju prelazeći, emotivno ili fizički, granice nacionalnih država, u emigraciji, planirajući povratak i nakon njegova ostvarenja. Preispituje se konstrukcija i promjene (transnacionalnih) identiteta tijekom migracijskog procesa, pri čemu se razlikuju načini bivanja i načini pripadanja. Usprkos snažnom osjećaju pripadanja otočnom društvu, hvarski migranti resurse identiteta crpe u dvama ili više društvima/kulturama. U društvenom prostoru koji ne podliježe granicama nacionalnih država, takvi identiteti su višestruko lokalizirani, ali istovremeno i deterritorijalizirani, što vodi formiranju mnogostrukih, multilokalnih identiteta.

Bojana Poljaković (Zagreb)
bojana.su@yahoo.com

Tradicijska prehrana bačkih Hrvata Bunjevaca

Istraživana bunjevačka prehrana daje nam uvid u sliku o tome kako se kasnom prvom polovicom prošlog stoljeća pa sve do danas jelo na ravninama Bačke. Ovisni o prirodi, bački su se Bunjevci na raznolike načine uspijevali održati, živeći od zemlje i uzgoja stoke. U situaciji u kojoj se gotovo sve za prehranu stvaralo vlastitom proizvodnjom jasna je potreba da se sve što se može koristiti i iskoristi, naročito u hrani. U nekim je obiteljima hrana bila oskudna, naročito ona svakodnevna, ali i na njoj se redovito zahvaljivalo Bogu te se pokušavalo na vrlo jednostavne načine omogućiti šarolika ponuda jela. Ovaj rad predstavlja sintezu prikupljenih podataka o prehrani bačkih Hrvata Bunjevaca tijekom terenskog istraživanja u jesen 2011. godine. Rad je koncipiran kao prikaz tih podataka kroz razne segmente prehrane i društvene norme koje su je pratile, a podijeljen je u deset cjelina. Ove cjeline su: 1. Privređivanje (u kojemu je opisan način života Bunjevaca na *salašima* i na koji su način privređivali za život), 2. Tradicijska prehrana i obroci, 3. Mlijeko i mliječni proizvodi, 4. Meso i mesni proizvodi (s naglaskom na svinjokolje), 5. Žitarice i kruh (s dodatkom opisa proizvoda od brašna, tj. kolača), 6. Povrće i voće (osvrst na namirnice koje su se uzgajale i one koje su spremale za zimu, te zimnica), 7. Piće, 8. Posude i pribor za kuhanje, 9. Svakodnevna jela i njihova priprema (u kojemu su izdvojena neka jela koja su kazivači prepoznali kao specifična, te prikaz jela koja se više ne pripremaju) i 10. Blagdanska trpeza (prvenstveno uključuje jela pripremana za Božić i Uskrs). Mnogi segmenti još nisu uključeni zbog opsežnosti teme, no to otvara vrata budućim novim istraživanjima koja bi trebala upotpuniti sliku tradicijske prehrane bačkih Hrvata Bunjevaca.

Mirna Ratkajec (Zagreb)
ratkajecmirna@yahoo.com

Vinodolsko zidarstvo i klesarstvo krajem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća

Zidarstvo i klesarstvo profiliralo se kao jedan od središnjih izvora prihoda stanovnika vinodolskog kraja krajem 19. stoljeća. Zbog nedostatka posla na području Vinodola zidari su bili primorani putovati u potrazi za poslom. Osim što su putovali po državama bivše Austro-Ugarske Monarhije i bivše Kraljevine Jugoslavije, često su se odlučivali i za prekoceanske migracije, poput Sjeverne i Južne Amerike, Afrike, Australije. Na bliža putovanja odlazili su sezonski (od proljeća do zime), dok su na udaljenijim putovanjima ostajali i po nekoliko godina. Obuka zidara provodila se kod majstora i na gradilištu, gdje je mladi naučnik učio pomažući već iskusnim zidarima, sve dok za godinu, dvije i sam nije postao pravi zidar.

Na samom području Vinodola gradilo se uglavnom kamenom, sve dok ga sredinom 20. stoljeća polako ne zamjenjuju cigla i drugi industrijski proizvedeni materijali. Vinodolsko se zidarstvo i klesarstvo kao takvo održalo otprilike do sredine 20. stoljeća, kada ga polako potiskuju novi materijali i novi načini obrade i ugradnje kamena, koji olakšavaju proces građenja, brži su i isplativiji. Nove tehnologije omogućuju bržu i jeftiniju gradnju, pa je danas gradnja kamenom skupa i ekskluzivna. Nekada temeljni građevinski materijal na području Vinodola danas postaje rijetkost, a zamjenjuju ga jeftinije inačice, odnosno imitacije kamena.

Zajedno s uvidom u konkretan materijal (poput arhitekture, fotografija ili alata) i na temelju velikog broja osobnih priča kazivača, nastoji se rekonstruirati prošlost u čijem je središtu vinodolsko zidarstvo i klesarstvo. Podatci dobiveni kazivanjima prikazani su s brojnim razlikama koje donose, suprotnostima u tumačenju, kontradikcijama, i ponekim nejasnoćama. Uz opis zidarske i klesarske djelatnosti vinodolskog kraja, kroz rad se mogu pratiti i druge pojave, poput migracija ili poduzetništva (*agenti, akordanti, preduzimači*), koji su usko povezani sa zidarskim i klesarskim zanatom, te doprinose razumijevanju načina življenja na području Vinodola od kraja 19. do sredine 20. stoljeća.

Nina Vigan (Zadar)
ninochkaa@gmail.com

Što je etnografski film i kako ga snimiti?

U ovom radu cilj je bio ispitati značenje pojma etnografski film, te saznati što je sve potrebno da bi se snimio jedan. Problematika etnografskog filma mnogo je kompleksnija od onog što je predstavljeno u ovom radu. Na početku razvoja etnografski je film predstavljao jednostavan zapis, snimanje antropologa na terenu, uz naraciju kao način uređivanja videa. Kako se film razvijao, javljaju se novi stilovi etnografskog filma. U radu imamo predstavljena četiri stila: izlagački, impresionistički, opservacijski, reflektivni. Dolazi do eksperimentiranja u načinu snimanja. Da bi razumjeli što je etnografski film, navedena je i povijest njegova razvoja te ostvarenja poznatih vizualnih antropologa poput Johna Marshalla, Margaret Mead, Jeana Roucha, Baldwina Spencera, ali i Milovana Gavazzija kao pionira etnografskog filma u Hrvatskoj.

U radu je i obrazložen odnos etnografskog filma s dokumentarnim, s kojim ga većina povezuje. Iako neki tvrde da nema precizne razlike između njih, navedene su neke iznimke, pravila snimanja i montaže kod etnografskog i dokumentarnog filma. Rečeno je više i o suradnji antropologa i profesionalnih snimatelja filmova, o osobitostima samostalnog djelovanja ili u ekipi. Također, istaknut je problem reprezentacije, točnije problema subjektivnog i objektivnog pri snimanju filma, u odnosu sa subjektima. Pozornost je

usmjerena i na budućnost etnografskog filma i njegovu primjenu u vremenima koja dolaze, s obzirom na brz razvoj tehnologije i nove mogućnosti.

Velik dio rada posvećen je samom procesu snimanja etnografskog filma, vođen pravilima vizualne antropologije. Snimljen je film na temu ovčarstva na području Ravnih kotara i analiziran po pravilima navedene teorije. Međutim, detaljan opis ovčarstva, potpuna etnografija nije predstavljena. Pažnja je usmjerena na proces snimanja filma i predstavljeni su podaci dobiveni istraživanjem na terenu. Također, jedan od razloga je i taj što bi sama etnografija ovčarstva mogla biti samostalna tema, a u ovom radu prednost ima značenje pojma i način snimanja etnografskih filmova.

Željka Vučković (Zagreb)

zimzalla@gmail.com

Rodna zagledavanja: ženski pristup filmu na primjeru Kathryn Bigelow i Sofije Coppole

Rad daje osvrt na žensku filmsku praksu, odnosno na mogućnost ženskog zagledavanja (*female gaze*) u filmu. Filmski svijet prepoznajemo kao u osnovi muški, pa tako i u ulozi redatelja najčešće vidimo muškarca, no ipak je i ovo zanimanje u koje polako ulaze žene, pa je tako i Američka filmska akademija Oscarom nagradila Kathryn Bigelow. Na primjeru Bigelow i Sofije Coppole pokušava se sagledati žensko mjesto u populističkom, masovno-medijskom filmu, te postoje li u njihovim filmovima elementi feminističke politike.

U problematiku ženskog filmskog stvaralaštva u okvirima *mainstreama* ulazimo sagledavajući razloge popularnosti takvog filma i mogućnost njegovog ideološkog djelovanja, pri čemu se oslanjamo na misao filmskog teoretičara Noëla Carrolla i teoretičara popularne kulture Dominica Strinatića. Također, ukratko se iznose osnovne teze feminističkih filmskih teoretičarki Laure Mulvey, Claire Johnston i Therese de Lauretis o zagledavanju i feminističkoj filmskoj praksi, a prije samog pristupa spomenutim autoricama rad se osvrće i na teoriju autorskog filma Andrewa Sarris.

U pregledu filmografija pokušava se utvrditi elemente ženskog zagledavanja, odnosno zagledavanja koje unatoč patrijarhalnom sistemu ženu ne bi predstavljalo kao spektakl. Fokus je stoga na drugačijim oblicima predstavljanja muškog i ženskog. Iz analize proizlazi da elemente ženskog zagledavanja možemo pronaći u *mainstream* filmu, međutim ne možemo ga shvaćati kao ekvivalent onoga što razumijemo kao muško zagledavanje (*male gaze*), budući da, za razliku od muškoga, ne zastupa položaj dominacije, nego afirmacije.

Jelka Vukobratović (Zagreb)

jelka.vukobratovic@gmail.com

Ojkanje u plitvičkoj regiji u kontekstu UNESCO-vih lista, etničkih prijevora i turističkih perspektiva

S glazbom Korenice i plitvičke regije u istraživačkom smislu sam se prvi puta bavila prilikom izrade završnog rada na preddiplomskom studiju, pri čemu sam pokušala obuhvatiti sve glazbene žanrove i stilove. Demografske promjene izazvane Domovinskim ratom i poslijeratnim iseljavanjima koje su rezultirale, između ostalog, i promjenama u etničkom sastavu stanovnika, bile su među glavnim razlozima mog izbora upravo ove regije. Zanimalo me kako su te promjene utjecale na glazbu općenito, a posebno

na starije slojeve tradicijske glazbe. Nakon nekoliko etnografskih terenskih istraživanja, odlučila sam kao fokalnu točku odabrati samo jedan tradicijski glazbeni žanr, ličku *rozgalicu*, podvrstu tzv. *ojkanja*. Dodatni motiv za istraživanje upravo rozgalice, odnosno ojkana, bio je i nedavni upis ove glazbene prakse na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine. Uz etničke identifikacijske procese i procese baštinizacije, treći aspekt kojeg sam imala u fokusu u istraživanju ojkana u istraživanoj regiji bila je veza između ojkana i turističke industrije, odnosno potencijalni modusi turističkog iskorištavanja.

Za vrijeme terenskog istraživanja imala sam priliku doći u doticaj s jednom glazbenom skupinom Srba iz Hrvatske. Riječ je o „Grupi Plitvice“, koju čine mladići u dobi od otprilike 18 do 30 godina, od kojih neki trenutno žive u Hrvatskoj, a neki u Srbiji, te kojima je zajedničko to da su porijeklom sa šireg prostora plitvičke regije. Kroz njihove osobne narative, kao i prigode njihovih nastupa, neprestano se propitivao i rekontekstualizirao problem identifikacije suvremenih (mladih) ljudi sa starom tradicijom i važnost te identifikacije u uvjetima izbjeglištva. Pritom nije manje bitna i činjenica da je upravo UNESCO-vo priznavanje ojkana aktualiziralo i isprovociralo postavljanje pitanja o etničkoj podjeli dijeljene tradicije u uvjetima nestanka regionalnog zajedničkog identiteta uz koji je ta tradicija prije rata bila vezana.